

DEN HAAG 10 december 2024

BETREFT Onderwijsbezuinigingen

Geachte leden der Staten Generaal,

Met deze brief doet het SER Jongerenplatform een dringende oproep om de bezuinigingen op het onderwijs in het wo, hbo, mbo en vo niet door te voeren. Werkgevers-, werknemers- en maatschappelijke organisaties binnen het SER Jongerenplatform zijn vastbesloten dat de voorgenomen bezuinigingen ernstige negatieve gevolgen zullen hebben voor kansengelijkheid, de economie en de kwaliteit van het onderwijs.

Brede Welvaart is de insteek van de SER en van het SER Jongerenplatform. De kern van brede welvaart ligt voor ons in een sociale markteconomie waarin de mens centraal staat. Deze bezuinigingen staan haaks op dit voornemen. Er worden keuzes gemaakt die op korte termijn de begroting dekken, maar op lange termijn de wendbaarheid van onze economie en het menselijk kapitaal schade toebrengen. Door deze bezuinigingen wordt de maatschappij hard geraakt, met name de jongeren voor wie de afstand tot het onderwijs al groot is. De toegang tot een goede opleiding wordt verder beperkt, wat niet alleen de kansengelijkheid verkleint, maar ook het toekomstige verdienvermogen van deze groepen bedreigt.

Een kernonderdeel van brede welvaart is een dynamische economie die zich aanpast aan huidige en toekomstige uitdagingen. Om deze te behouden, moet Nederland haar positie als kennisland waarborgen. De bezuinigingen op onderwijsinnovatie ondermijnen dit, vooral voor techbedrijven die afhankelijk zijn van voortdurende innovatie. In de VS en China zorgen techbedrijven voor groei en ontwikkeling, wat onze concurrentiepositie bedreigt. Nieuwe ontdekkingen zijn essentieel om de toekomst aan te pakken. Het verlies van concurrentiepositie ten opzichte van deze landen, evenals de impact op de arbeidsmarkt, bedreigt zowel de economie als ons innovatief vermogen. Daarmee staat ook de snelheid waarmee we kunnen verduurzamen onder druk doordat investeringen in kennis en vaardigheden voor groene innovaties in gevaar komen.

Door de bezuinigingen wordt de toegang tot goed onderwijs beperkt voor de meest kwetsbare jongeren. Het bezuinigen op stagefondsen en stageplekken maakt dat mbo-opleidingen minder toegankelijk worden. Dit raakt niet alleen de jongeren zelf, maar ook het vakwerk en de maakindustrie, die hard nieuwe vakkrachten nodig hebben. De bezuinigingen in het vo, zoals op het onderwijsachterstandenbeleid en brede brugklassen bedreigen de mogelijkheid voor scholieren in het voortgezet onderwijs om door te stromen. De langstudeerboete raakt studenten met een beperking, jonge mantelzorgers of stapelaars die doorstromen van het mbo naar het hbo en/of de universiteit. Deze maatregelen schaden de kansengelijkheid en beperken daarmee de mogelijkheden voor jongeren om zich te ontwikkelen en hun talenten ten volste te benutten. Zo wordt het streven naar een inclusieve arbeidsmarkt en een samenleving waarin iedereen gelijke kansen heeft om succesvol te zijn ondermijnd.

Onderwijs is een investering in de toekomst. Dit geldt niet alleen voor de student, maar de Nederlandse maatschappij als geheel. Toegankelijk onderwijs draagt bij aan de bestaanszekerheid voor jongeren en is een belangrijke pijler van een toekomstbestendige economie. Juist in tijden waarin de arbeidsproductiviteit daalt en

de tekorten toenemen, is het belangrijk dat jonge mensen de aandacht een goede start krijgen op de arbeidsmarkt en dat innovatie gewaarborgd wordt.

Wij verzoeken u dringend de bezuinigingen te heroverwegen en te kiezen voor beleid dat de jongere generaties centraal stelt. Investeren in onderwijs is essentieel voor het behoud van onze concurrentiepositie, vooral op het gebied van techinnovatie en voor het behoud van kansengelijkheid in onze samenleving. Alleen op deze manier kunnen we een sterk en veerkrachtig Nederland opbouwen, waarin iedereen een gelijke kans krijgt om bij te dragen en onze economische positie versterkt wordt.

Met vriendelijke groet,

Het SER Jongerenplatform

Namens:

CNV Jongeren
FNV Young & United
Interstedelijk Studenten Overleg (ISO)
Jong AWWN
Jong Management
Jonge Klimaatbeweging (JKB)
Jongerenorganisatie beroepsonderwijs (JOB)
Landelijk Aktie Komitee Scholieren (LAKS)
Landelijke studentenvakbond (LSVb)
Nationale Jeugdraad (NJR)
VCP Young Professionals